

Nr 338.

Godkänd av första kammaren den 12 juni 1917.

Godkänd av andra kammaren den 12 juni 1917.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående beredande av rörelsekapital för 1917 års bränslekommissions vedanskaffning under innevarande år ävensom en i ämnet väckt motion.

(Jordbruksutskottets utlåtande nr 116.)

Till Konungen.

Uti en den 12 maj 1917 avlåten proposition, nr 369, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att dels ställa till Eders Kungl. Maj:ts förfogande ett belopp av högst 50,000,000 kronor att i enlighet med av föredragande departementschefen angivna grunder användas för 1917 års bränslekommissions vedanskaffning under innevarande år, dels ock medgiva, att av detta belopp må för statens räkning tecknas aktier intill ett belopp av 99,600 kronor i ett för denna vedanskaffning bildat aktiebolag.

I detta sammanhang har riksdagen till behandling förehaft en inom riksdagen väckt motion, vari hemställts, att riksdagen ville *an-tingen* avslå Kungl. Maj:ts föreliggande framställning i vad densamma avser bildande av ett aktiebolag för statens vedanskaffning och i samband därmed ställa erforderlig kredit till förfogande för 1917 års bränslekommission, så att denna må kunna verkställa erforderlig vedanskaffning under innevarande år, *eller ock*, därest detta yrkande ej kan bifallas, *dels* såsom villkor för beviljande av den begärda krediten föreskriva, att det ifrågasatta bolaget skall underkastas bestämmelserna i kungl.

kungörelsen den 23 oktober 1915 angående skyldighet för penningförvaltande verk och inrättningar m. fl. att i vissa fall anlita riksbanken, dels ock besluta, att staten ikläder sig ansvar för det ifrågasatta bolagets förbindelser.

De genom det rådande kriget föranledda exceptionella förhållandena hava på bränslemarknadens område skapat sådana svårigheter, att vårt land numera måste räkna med nödvändigheten att täcka sitt bränslebehov i stort sett med inhemska tillgångar. För att övervinna nämnda svårigheter hava statsmakterna redan nödgats vidtaga åtskilliga extraordinära åtgärder. Sålunda har senast åt den i statsrådsprotokollet omförmälda 1917 års bränslekommission anförtrotts att i egenskap av centralt organ för den statliga bränsleförvaltningen sörja för tillgodoseendet ej mindre av den enskilda hushållsbrukningens utan även av industriens och transportmedlens behov av bränsle. På sätt framgår av berörda statsrådsprotokoll ser denna kommission som sin närmaste uppgift att omedelbart igångsätta en omfattande vedavverkning såväl å statsskogarna som ock, med tillämpning av förfoganderättslagen, å privata skogar.

För att sätta bränslekommissionen i stånd att ekonomisera den sålunda förestående vedanskaffningen föreslås uti den föreliggande propositionen dels beviljande av ett rörelsekapital av 50,000,000 kronor, dels ock bildande för ändamålet ifråga av ett aktiebolag, däri staten skulle ingå såsom huvudsaklig aktieägare.

Riksdagen delar departementschefens uppfattning rörande nödvändigheten av att ett belopp av föreslagen storlek för ändamålet ställes till Eders Kungl. Maj:ts förfogande. Vad åter beträffar förslaget, att för verksamhetens bedrivande bilda ett särskilt aktiebolag har departementschefen framhållit, hurusom en sådan anordning skulle vid ifrågavarande verksamhets utövande möjliggöra användande av uti det praktiska affärlivet förekommande kreditformer, varigenom det erforderliga rörelsekapitalet skulle kunna nedbringas till nämnda belopp eller till $\frac{1}{6}$ av det eljest nödvändiga.

Riksdagen är ense med departementschefen, att med hänsyn till den stora omfattningen av vedanskaffningen ifråga uteslutande anvisande av direkta medel härför bör undvikas. För vinnande av detta syfte torde såsom motionären jämväl antytt möjligen annan utväg än bolagsbildandet varit tänkbar. Ehuru denna väg synes riksdagen föga tilltalande, har riksdagen emellertid, med hänsyn till den långt framskridna tiden och ärendets brådskande natur, icke ansett sig böra ifrågasätta detta spørsmåls lösande på annat sätt. Riksdagen håller dock i likhet med motionären

före, att bolagets ekonomiska transaktioner böra i möjligaste mån förmedlas genom riksbanken samt att bolaget förty bör underkastas bestämmelserna i kungörelsen den 23 oktober 1915 angående skyldighet för penningförvaltande allmänna verk och inrättningar m. fl. att i vissa fall anlita riksbanken. Med hänsyn till omfattningen av det ifrågasatta bolagets verksamhet är, såsom motionären även påpekat, det tilltänkta aktiekapitalet, 100,000 kronor, naturligen synnerligen lågt tillmätt och givetvis icke ägnat att i och för sig bereda tillfredsställande säkerhet åt de personer, som inlåta sig i affärsförbindelser med bolaget. Då emellertid i statsrådsprotokollet uttalats, att bolaget skall arbeta under statens garanti, torde mot aktiekapitalets storlek intet vara att erinra, men synes det riksdagen på sätt i motionen föreslagits, att i riksdagens beslut i ämnet bör inrymmas ett uttryckligt åtagande av ansvaret från statens sida för bolagets förbindelser.

Beträffande sättet för likviderande av från bolaget inköpta vedpartier är riksdagen av den uppfattningen, att likviden bör så långt möjligt ske medelst kontant betalning.

Under återopande av det anförda, får riksdagen anmäla, att riksdagen *dels* ställt till Eders Kungl. Maj:ts förfogande ett belopp av högst 50,000,000 kronor att i enlighet med av föredragande departementschefen angivna grunder användas för 1917 års bränstekommissions vedanskaffning under innevarande år,

dels medgivit, att av detta belopp må för statens räkning tecknas aktier intill ett belopp av 99,600 kronor i ett för denna vedanskaffning bildat aktiebolag,

dels föreskrivit, att berörda aktiebolag skall vara underkastat bestämmelserna i kungl. kungörelsen den 23 oktober 1915 angående skyldighet för penningförvaltande allmänna verk och inrättningar m. fl. att i vissa fall anlita riksbanken,

dels ock förklarar, att staten ikläder sig ansvaret för bolagets förbindelser.

Beträffande sättet för anskaffande av medlen i fråga anmäler riksdagen i annat sammanhang sitt beslut därutinnan.

Stockholm den 12 juni 1917.

Med undersätlig vördnad.
